

Työväen- kirjallisuuden Päivä

La 1.9.2012 klo 10-18

Työväenmuseo Werstas &
Väinö Linnan aukio Tampere

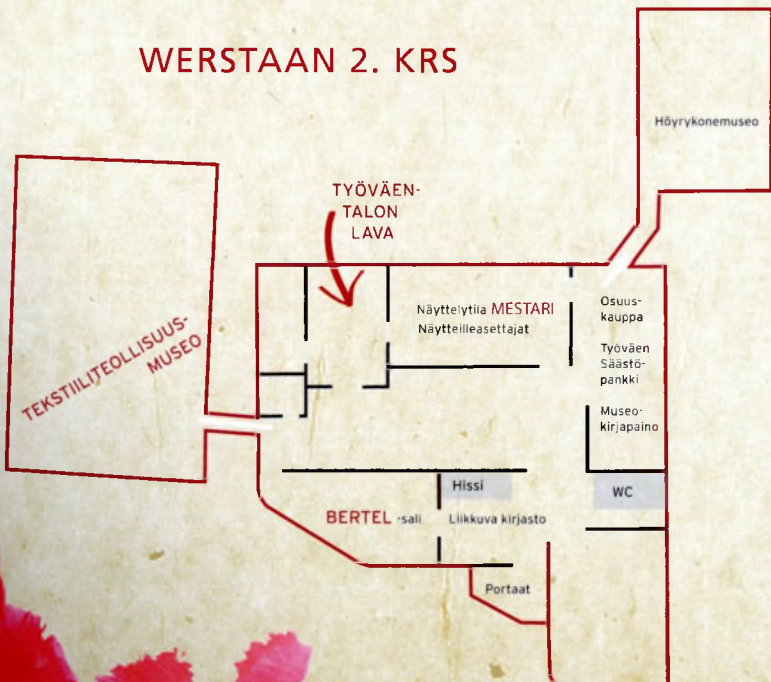
*Kerran kun oltiin me kulttuurisakki
paikattu töitä ja kiristetty vöitä,
niin silloin ne yhdessä päätettiin,
että kulttuuripöytälle mentausiin.*

Sitaatti: Marja-Leena Mikkola

WERSTAAN 1. KRS

WERSTAAN 2. KRS

Tervetuloa Työväenkirjallisuuden päivään 2012!

Mitä työväenkirjallisuus merkitsee eri sukupolville? Minkälaista se on ollut eri aikoina? Nuori työväenrunoilija Kössi Kaatra lausui "Punaista julistusta" Raatihuoneen parvekkeella yli sata vuotta sitten; tämän päivän esikoisrunoilija Robert Meriruoho valloittaa Poetry Slam -lavoja anarkistista elämänfilosofiaa uhkuvilla runoillaan. Heidän väliinsä mahtuu monia erilaisia yhteiskunnallisen kirjallisuuden ilmiöitä ja tekijöitä.

Työväenkirjallisuuden päivän teema vuonna 2012 on **Sukupolvien kynänjälki**. Työväenperintöä vaaliva kynänjälki näkyy niin Elvi Sinervon vankilavuosien runoissa kuin Sirkku Peltolan yhteiskuntakriittisissä näytelmissäkin. Marja-Leena Mikkolan teos *Raskas puuvilla* herää henkiin autenttisessa ympäristössä Finlaysonin vanhalla tekstiiliteollisuustehtaalla. Tähtihaastattelussa ääneen pääsee syrjäytyneiden kuvaajana tunnettu Rosa Liksom, ja eri sukupolvia edustavat kirjailijat kohtaavat toisensa nuortenkirjojen yhteiskunnallisuutta pohtivassa paneelissa. Raoul Palmgrenin elämään ja tuotantoon syvennyttään hänen 100-vuotisjuhlavuonnaan kokonaisen seminaarin mitalla.

Näytteilleasettajien ohjelmanumerot täydentävät päivän antia kiinnostavin ja ajankohtaisin aihein. Ohjelmassa on mm. keskustelua perustulosta ja ay-liikkeen asemasta sekä matkoja menneille vuosikymmenille ja absurdin kaoottiselle Venäjälle.

Päivän koko ohjelma löytyy sivuilta 4–6.

Tervetuloa yhteiskunnallisen kirjallisuuden äärelle!

Työväenkirjallisuuden päivän työryhmä

Teltha

Klo 10.15 *Avajaisseremonia*

Tampereen kirjastopalvelujohtaja Tuula Haavisto avaa tapahtuman.
Pispalan teatteri: *Punainen julistus Kössi Kaatran ja muiden aikalaisten silmin*. Mm. Laila Räikkä ja Jorma Markkula, ohjaus Sirkku Veilahti.

Klo 11.00 *Kössi Kaatra 130 vuotta*

Kati Launis esitelmöi juhlavuottaan viettävästä työväenrunoilijasta.

Klo 12.15 *Kulttuuriradikalismista kapakkarunouteen*

Marja-Leena Mikkola, Sirkku Peltola, Marja Björk ja Robert Meriruoho keskustelevat työväenkirjallisuudesta eri vuosikymmeninä. Paneelin puheenjohtajana Seppo Puttonen.

Klo 13.45 *Tähtihaastattelu: Rosa Liikson*

Haastattelijana Milla Peltonen.

Klo 15.00 *Anarkiaa, aatteita ja arjen haasteita*

Raili Mikkonen, Kari Levola ja Siri Kolu keskustelevat lasten- ja nuortenkirjojen yhteiskunnallisuudesta. Paneelin puheenjohtajana Päivi Heikkilä-Halttunen.

Klo 16.45 *Elvi Sinervo 100 vuotta*

Jaana Torninoja-Latolan esitelmä klassikkorunoilijasta.

Klo 17.15 *SINERVO!*

Runo- ja laulesitys koostuu Elvi Sinervon teksteistä vuosilta 1931-1956. Esiintyjinä Katriina Lehtonen (puhe, laulu) ja Kata Lindberg (piano). Ohjaus, dramaturgia ja visualisointi: Pirkko Uitto. Musiikin sävellys: Kaj Chydenius, Jukka Pääkkönen, Perttu Hietanen ja Kauko Käyhkö.

Auditorio

Raoul Palmgren 100 vuotta -juhlaseminaari

Klo 11.45 Mikko Lahtinen: *Raoul Palmgrenin elämä ja teokset*

Klo 12.15 Pertti Karkama: *Raoul Palmgren kirjallisuudentutkijana*

Klo 13.00 Hanne Koivisto: *Raoul Palmgren vasemmistointellektuellina*
(Tauko 30 min)

Klo 14.15 Ilkka Liikanen: *Raoul Palmgren poliittisena vaikuttajana*

Klo 15.00 Kalle Holmberg: *Suuren linjan suunnistaja*

Klo 15.45 *Kaikkien alustajien yhteinen paneelikeskustelu*

Tekstiiliteollisuusmuseo

Klo 16.00 *Raskas puuvilla*

Tampereen Ylioppilasteatterin pieni mutta joukkovoimainen esitys tehdastyöläisnaisten arjesta ja ajatuksista. Esitys perustuu Marja-Leena Mikkolan runoihin ja haastatteluteokseen *Raskas puuvilla*, joka on naisten puheenvuoro tehdastyöstä ja ammatillisesta järjestäytymisestä. Esityksen kesto n. 15 minuuttia.

Bertel-sali

Klo 11.00 Perustulon aika

Keskustelijoina tutkija Jukka Peltokoski, kansanedustaja Anna Kontula ja Tampereen vihreiden nuorten pj. Olga Haapa-aho. Puheenjohtajana Timo Kalevi Forss.

(Järjestää Into Kustannus)

Klo 12.00 Muistelmapaja

Ohjaajana FT Johanna Latvala. Pajassa herätellään jo unohtuneitakin muistoja eri elämänvaiheista ja tutustutaan elämäkerralliseen kirjoittamiseen. Kesto 60 min. Pajaan mahtuu 25 osallistujaa.

(Järjestää TSL)

Klo 13.15 Esko Seppänen: *Ennenmuinais*

Esko Seppäsen uunituore kirja on vauhdikas kuvaus koko systeemin laajuisesta kriisistä, sen syistä, surkeista seurauksista ja tulevaisuudesta. Haastattelijana Jaana Airaksinen.

(Järjestää Into Kustannus)

Klo 14.00 *Palkka työstä - Ay-liike ja edunvalvonnan uudet muodot*

Ay-liikkeen asemasta keskustelemassa teoksen toimittaja Mika Helander, tutkija Inari Juntumaa, kansanedustaja Anna Kontula ja PAM:n hallintopäällikkö Esa Suominen. Puheenjohtajana Jaana Airaksinen.

(Järjestävät Into Kustannus ja Työväen Sivistysliitto.)

Klo 15.30 *Rauha Kejonen: Huuto*

Kejosen uuden romaanin julkistamistilaisuus. Haastattelijana Aino Suonio.

(Järjestää Sanasato)

Klo 17.00 *Lauri Lepola: Verinen Tampere*

Kiivasta keskustelua aiheuttanut teos siitä, mitä Tampereella kansalaissodan jälkeen tapahtui.

(Järjestää Maaseudun Maisema- ja Kulttuuriperinne ry.)

Työväentalon lava

Klo 11.30 Arjen kumouksellisista potentiaaleista

Väen tunto -esseekokoelman julkaisutilaisuus. Esteettisen ja poliittisen yhteyksistä keskustelemassa Vesa Kyllönen, Mika Pekkola, Antti Salminen ja Antti Filppu.
(Järjestää Idiotti)

Klo 12.30 Maailma kylässä 1962

Elokuva *Aurinkoa, sadetta ja hymyä* (Jekaterina Vermisheva, Neuvostoliitto 1962) ja kirjailija Joni Krekolan haastattelu, haastattelijana Timo Kalevi Forss.
(Järjestää Like ja Suomen Rauhanpuolustajat)

Klo 14.30 Musta kaarti muistelee

Kirjapainoalan veteraanit muistelevat työuraansa.
(Järjestää Tampereen Kirjatyöntekijöiden Kirjallisuuskerho)

Klo 15.15 Absurdi Venäjä

Antti Rautiainen, DJ Stalingrad ja Pauli Tapio keskustelevat yhteiskunnallisuudesta Venäjää kuvaavissa teoksissa.
(Järjestävät Into Kustannus ja Idiotti)

Klo 16.15 Kirjallisuus 1970-luvun taistoissa

Kirjailija Kaiho Nieminen, kirjallisuudentutkija Milla Peltonen ja toimittaja Matti Rinne keskustelevat 1970-luvun työväenkirjallisuuden suuntauksista sekä aikakauden kirjallisista kiistoista.
(Järjestää Kulttuurivihkot)

Työväenkirjallisuuden päivän jatkoklubi

Ravintola Telakalla (Tullikamarin aukio 3) klo 20 alkaen.
Esintyjinä Robert Meriruoho, ETK ry., Mikko Perkoila. Liput 5e

Tiukkojen keskusteluiden ja iskevien analyysien jälkeen voi klubilla rentoutua musiikin ja runouden äärellä. Ohjelman aloittaa lavarunoilija Robert Meriruoho, Elävän kirjallisuuden yhdistys tulkitsee eri sukupolvien yhteiskunnallista lyriikkaa säestettynä ja illan päättää Mikko Perkoila kantaaottavilla lauluillaan. Jatkoklubi järjestetään yhteistyössä Elävän kirjallisuuden yhdistyksen kanssa.

Telma

Marja Björk Koulutukseltaan juristi, työskentelee nykyään vapaana kirjailijana. Uusin kolmesta romaanista, *Prole*, on työläisperheen kuvaus 1960- ja -70-lukujen taitteesta.

Siri Kolu Julkaissut yhden aikuisten romaanin ja kolme *Me Rosvokat* -kirjaa. Anarkistisen Rosvola-sarjan ensimmäinen osa sai mm. Finlandia Junior -palkinnon, ja kirjan pohjalta on tekeillä elokuva.

Kati Lounis Kirjallisuudentutkija, joka on tutkinut mm. luokan käsitettä suomalaisessa kirjallisuudessa.

Katriina Lehtonen ja Kala Lindberg Lehtonen on on freelance-näyttelijä-laulaja. Hän on työskennellyt näyttelijänä mm. Lappeenrannan Kaupunginteatterissa, Ahaa-teatterissa ja Tampereen Työväen Teatterissa. Lindberg on on muusikko, joka toimii monissa musiikin ja teatterin tuotannoissa pääinstrumenttinaan piano.

Kari Levola Kirjallisuusalan moniottelija on julkaissut runoja, näytelmiä, tv-käsikirjoituksia ja aikuisten proosaa, mutta parhaiten hänet tunnetaan palkituista nuortenkirjoistaan.

Rosa Lixsom Kirjailija ja kuvataiteilija. Lixsom tunnetaan iskevästä lyhytproosastaan sekä pohjoissuomalaisen elämänmenon, vähäosaisten ja syrjäytyneiden kuvauksista. Vuonna 2011 Lixsom voitti Finlandia-palkinnon teoksellaan *Hytti nro 6*.

Robert Meriruocho Vuonna 1989 syntynyt esikoisrunoilija. Hänen runokokoelmaansa *Göteborgilainen viikonloppusatu* kuvaillaan tekijänsä anarkistisen elämänfilosofian manifestiksi. Nuoren polven työväenrunoilija on työskennellyt mm. hoitoalalla ja haudankaivajana.

Raaili Mikkanen Monipuoliseen tuotantoon kuuluu kirjoja lapsille, nuorille ja aikuisille. Viime vuosina Mikkanen on julkaissut erityisesti historiallisia romaaneja ja nuortenkirjoja.

Marja-Leena Mikkola Yksi 1960- ja -70-lukujen vaihteen tunnetuimmista vasemmistoradikaaleista kirjailijoista. Monipuoliseen tuotantoon kuuluu romaaneja, novelleja, lastenkirjoja, kabareetekstejä, lauluja, elokuvakäsikirjoituksia ja tv-näytelmiä.

Sirkku Peltola Näytelmäkirjailija ja teatteriohjaaja. Peltolan lukuisia näytelmiä on käännetty 13 kielelle. Peltolan näytelmät ovat hulvattoman humoristisia, mutta samalla niissä tarkastellaan kriittisesti nykymaailman menoa ja yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia.

Jaana Tornioja-Latola Historiantutkija, joka tekee väitöskirjaa Elvi Sinervon ja tämän sisarusten poliittisen tietoisuuden kehittymisestä sekä heidän toiminnastaan työväenliikkeen eri järjestöissä.

Auditorio

Kalle Holmberg Ohjaaja ja näyttelijä, joka on esiintynyt lukuisissa rooleissa niin elokuvissa kuin teatterissakin. Raoul Palmgren oli Holmbergin läheinen ystävä. Molemmat ovat vaikuttaneet vasemmistolaisessa kirjailija- ja taiteilijayhdistys Kiilassa.

Pertti Karkama Kirjallisuudentutkija ja emeritusprofessori, joka on työskennellyt Palmgrenin assistenttina. *“Palmgrenin valtava oppineisuus ja sivistyksellinen ote merkitsivät minulle paljon. Hän on sodanjälkeisen suomalaisen kirjallisuudentutkimuksen ehdottoman merkittävä tukija.”*

Hanne Koviisto Kulttuurihistorian tutkija ja yliopistonlehtori, joka tekee väitöskirjaa 1930- ja -40-lukujen vasemmistoälymyydestä. Raoul Palmgrenin nuoruusvuosien näkemykset ovat keskeinen osa väitöstutkimusta.

Mikko Lahtinen Valtio-opin yliopistonlehtori ja dosentti Tampereen yliopistossa. Lahtisen keskeisiä tutkimuskohteita ovat poliittinen filosofia, renessanssin ja valistuksen ajan filosofia ja politiikan teoria, suomalaisen nationalismin historia sekä radikaalin yhteiskunnallisen ajattelun oppi- ja aatehistorialliset kysymykset.

Ilkka Liikanen Historiantutkija ja professori Itä-Suomen yliopistossa. Liikanen on tutkinut mm. kansanliikkeitä ja nationalismia sekä Euroopan integraatiota ja rajoja. *“Raoul Palmgren oli minulle opiskeluaikanani tärkeä innoittaja. Luulen, että Palmgrenin vaikutus on ulottunut vahvasti myös fennomaniaa käsitelleeseen väitöskirjaani ja tapaani tulkita tämän päivän eurooppalaista politiikkaa.”*

Näytteilleasettajat

Huuda huuda

Idiootti

Into Kustannus/Voima

Kansan Uutiset

Kulttuurivihkot

Keskinäinen vakuutusyhtiö Turva

Maaseudun Maisema- & Kulttuuriperinne ry

Mustikki distribution & Argument Press

Niin&Näin

Nummelin Matti

Pirkkalaiskirjailijat

Savukeidas

Tulenkantajien kirjakauppa/Sanasato

Tampereen kaupungin kirjasto

Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura

Työväen Sivistysliitto

VASEMMISTOLAISEN AIKAKAUSLEHTI

Kulttuurivihkot

KIRJALLISUUS, ELOKUVA,
TEATTERI, SARJAKUVA...

X

SOSIALISMIA JA PIRATISMIA,
ESTETIIKKAA JA EKOLOGIAA

X

KUUDESTI VUODESSA,
VÄHINTÄÄN 68 Sivua NUMEROSSA

Kulttuurivihkot

TARJOUS:

3 seuraavaa
numeroa vain 15,90 €
(kestotilaus).

Tilaa: www.kulttuurivihkot.fi
Sivustolla myös uutisia, blogeja ja videoita

TUE

SEURAAVAT
NELJÄ NUMEROA

15
EUROA

**RIIPPUMATONTA
JOURNALISMIA JA
TILAA VOIMA**

Tilaukset: tilaukset@voima.fi
Määritse erikseen tarjouksesta.

TEAM

Teollisuusalojen ammattiliitto ry

**Teollisuuden
Ammattilaisten
Edunvalvoja**

Siltasaarencatu 2, 00530 Helsinki
09 773 971
www.teamliitto.fi
etunimi.sukunimi@teamliitto.fi

 SÄHKÖLIITTO
Energia • Teollisuus • Terveystekniikka • Teollisuus

**Ole valpas,
ole jäsen.**

www.sahkoliitto.fi

**Kunnon
työehdot
maistuvat
paremmalta**

OSTA KOTIMAISTA!

Suomen Elintarviketutkijain Liitto SEL

**TYÖELÄMÄSSÄ
TARVITSET ÄÄNEN**

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM

WWW.PAM.FI

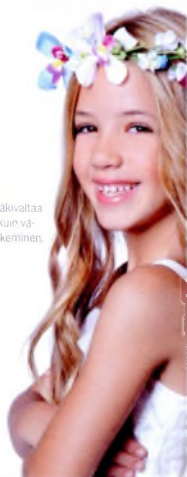
Lahjoitus lapsille on lahja tulevaisuudelle

Merkittävänä Osuuskunnan yleistyöyksistään lahjoitustilauksia on kohdistettu lasten hyväksi toteutaviin tyihin. Olemme tukeneet jo vuosien ajan sekä Ensi- ja turvakotien liiton että Parasta Lapsille ry:n

toimintaa. Kohteina ovat olleet niin perheväkivaltaa kokeneiden lasten aseman parantamiseen kuin vähävaraisten lasten elämyskustoinnin tukeminen. Tällä liellä jatkamme edelleen.

Osuuskunta Tradeka-yhtymä

Meiltä saat vakuuttavaa palvelua.

Hoidetaan vakuutuksesi kerralla kuntoon, ota yhteyttä!
Roope Lehto, 040 591 5660
Antti Tarhio, 0400 633 070

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
☎ 01019 5110 🌐 www.turva.fi

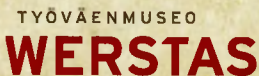
Kiitos!

Tampereen kaupungin kulttuuripalvelut, Metallityöväen liitto,
Suomen Merimiesunioni, SAK, Rakennusliiton ammattiosasto 10,
Tampereen autokorjaamotyöväen ammattiosasto,
Pirkanmaan erityisalojen yhdistys, Tampereen hyvinvointipalvelut,
Tampereen yhteisjärjestö JHL ry, Tampereen kaupungin liikennehenkilöstö,
Tampereen Kirjatyöntekijöiden yhdistys,
Nokian kumityöväen ammattiosasto.

Työväenmuseo Werstaan avulias henkilökunta & talkoolaiset

Tapahtuman järjestäjät:

www.tyovaenmuseo.fi

Työväen Sivistysliitto TSL

www.tsl.fi

KSL

Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry

www.ksl.fi

www.tyovaenkirjallisuudenpaiva.com